

Каталог - 2018

**ХАРКІВСЬКИЙ
ОСІННІЙ МАРАФОН
ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ НАПН УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ХАРКОВА
МІЖРЕГІОНАЛЬНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СИМВОЛДРАМИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНА АСОЦІАЦІЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВОСТЯМИ РОЗВИТКУ «ЛАДО»

*З нагоди 110-річного ювілею Л.І. Божович (1908-1981),
115-ї річниці з дня народження П.І. Зінченка (1903-1969)
та О.М. Леонтьєва (1903-1979)*

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Каталог психотехнологій; тези доповідей)

27 жовтня 2018 року

Харків – 2018

УДК 159.9.07
ББК 88

Рецензенти:

Кузнєцов Марат Амїрович, доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Панок Віталій Григорович, психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи

Романовський Олександр Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами Національного технічного університету «ХПІ»

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 7 від 25.10.2018 року

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ: матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 27 жовтня 2018 р., ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків: Діса плюс, 2018. 304 с.

ISBN 978-617-7645-34-3

У збірнику представлено матеріали науково-практичної конференції «**ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**», метою якої було висвітлення в рамках профорієнтації та просвітництва новітніх розробок у галузі психотехнологій, представлених на теренах України.

Перша частина збірника містить **Каталог психотехнологій** новітніх авторських розробок розвивальних, психокорекційних, діагностичних, тренінгових програм, методик, технік тощо, інформація про які подана у вигляді анотацій.

У другій частині розміщено тези доповідей, які містять результати науково-практичних розробок учасників конференції.

Матеріали конференції віддзеркалюють результати сучасних досліджень у галузях теоретичної та прикладної психології.

Для науковців, викладачів, аспірантів та магістрантів, студентів гуманітарних спеціальностей, практичних психологів, вихователів, соціальних та медичних працівників.

Матеріали друкуються в авторському варіанті з правками редакції.

ISBN 978-617-7645-34-3

УДК 159.9.07
ББК 88

© ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018
© Колектив авторів, 2018
© Сльчанінова Т.М. (оформлення, Ψ-емблема), 2018
© Фоменко К.І. (обкладинка), 2018

ЗМІСТ

Частина 1. КАТАЛОГ ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ

Аркатова О.С. Мсихологічна програма формування життєвих стратегій підлітків «Моє майбутнє».....	13
Балинська М.В. Комплекс психологічних технік та вправ з профілактики емоційного вигорання та формування здоров'язберігаючої компетенції.....	15
Бацилєва О.В., Астахов В.М., Пузь І.В. Комплексна програма психологічного супроводу вагітних.....	16
Березка С.В. Програма «Психокорекція поведінкових розладів дітей дошкільного віку з порушенням інтелектуального розвитку засобами арт-терапії».....	20
Большакова А.М. Психологічна трансформаційна гра з елементами тренінгу «Закони Всесвіту».....	21
Вдовіченко О.В. Тест суб'єктивної оцінки ситуацій як невизначених/небезпечних ...	21
Гордиенко-Митрофанова І.В., Кобзева Ю.А. Концепція створення техніки терапевтичного юмора.....	22
Гордиенко-Митрофанова І.В., Кобзева Ю.А., Зуєв І.А., Силина А.П. Опитувальник ігрової компетентності.....	23
Дворніченко Л.Л. Технологія самостійної роботи з курсу «Основи психологічного консультування».....	24
Дворовенко І. В. Комплекс корекційно-розвивальних вправ для індивідуальних занять з учнями 6-8 років із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного навчання.....	25
Доценко В.В. Система психологічних тренінгів з формування та розвитку стресостійкості у працівників поліції на етапі фахової підготовки	26
Жданюк Л.О., Лукова С.В. Тренінговий курс «Психологічна готовність вчителів перших класів закладів освіти до впровадження Концепції «Нової української школи».....	27
Жукова Л.В., Трушик О.В. Скринінгова методика діагностики сумісної уваги у дітей раннього віку.....	29
Зарудська Т.А. «Чарівна Пісочна країна» (розвивальна програма з використанням педагогічної пісочниці).....	30
Касумова О.С. Авторська Арт-терапевтична техніка яка служить засобом вільного самовираження і самопізнання.....	33
Крамченкова В.О. Методика «Дослідження соціально-психологічних установок щодо паління».....	34
Крамченкова В.О. Методика «Паління як заміщення психологічного голоду».....	35
Крамченкова В.О. методика психодіагностики впливу паління на сімейне функціонування	36
Кузнецов О.І. Опитувальник духовних цінностей особистості	36
Лисечко М.В. Структурно-процесуальна модель формування рольової компетентності студентів	39
Ломакін Г.І. Система психологічного супроводу комбатантів з метою подолання та запобігання загостренню кризи середнього віку	40
Лукова С.В. Корекційно-розвивальна програма для підлітків «У світі власного Я» ...	47
Лукова С.В. Тренінг взаємодії в родинному колі.....	49

стандарту початкової школи» Полтавського міського методичного кабінету Полтавської міської ради.

Тренінговий курс розроблений для використання у роботі практичними психологами, соціальними педагогами закладів системи освіти України. Автори курсу працюють над розробкою психодіагностичного інструментарію, направлено на вивчення стану психологічної готовності педагогів до впровадження Концепції «Нової української школи» в закладах освіти.

СКРИНІНГОВА МЕТОДИКА ДІАГНОСТИКИ СУМІСНОЇ УВАГИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

СКРИНІНГОВАЯ МЕТОДИКА ДИАГНОСТИКИ СОВМЕСТНОГО ВНИМАНИЯ У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА

SCREENING OF JOINT ATTENTION FOR THE CHILDREN OF EARLY AGE

© Жукова Л.В., Грушик О.В., м. Харків

Методика є модифікацією блоку «Соціальна взаємодія» Плану діагностичного обстеження при аутизмі ADOS (Кетрін Лорд, Майкл Раттер, Памела Ді Лаворе, Сьюзан Різі, російськомовна адаптація О.Сорокіна, К.Давидової). Скринінгова діагностика проходить як структуроване включене спостереження за поведінкою під час спеціальній організованій ігровій діяльності. Спостереження проводяться у збідненому середовищі. Для організації ігрової діяльності використовуються стандартизовані стимульні матеріали. При проведенні спостереження обов'язкова присутність особи, що здійснює постійний догляд за дитиною. Методика може бути застосовна для дітей віком від 1,5 року до 3-х років, що не мають обмежень у моторній сфері. Можливе використання для дітей що частково або повністю не володіють мовою. Методика включає чотири модельовані ситуації.

1. Довільна гра. Початковий період спостереження, що дозволяє дитині адаптуватися і дорослому оцінити предметну діяльність дитяти і її спосіб соціальної взаємодії із іграшками та іншою людиною. Використовуються: механічна іграшка з причинно-наслідковими зв'язками, зменшена копія побутового предмету із звуковими ефектами, лялька-маля, набір іграшкового посуду, дві іграшкові машинки, два м'ячі, набір кубиків. Особа, що проводить спостереження, самостійно не ініціює ігрові дії і не намагається зацікавити дитину.

2. Гра із бульбашками. Дорослий на видаленні від дитяти пускає мильні бульбашки, на рівні нижче за своє обличчя. Після того, як дитина це помітить, за 5 секунд припиняє та оцінює дії, які здійснювала дитина (напряму погляду, поворот до іншого дорослого, жести, вокальну активність). Використовується пістолет для пускання мильних бульбашок.

3. Пошук нового ігрового об'єкту. Поза видимістю дитини розміщується нова іграшка з дистанційним управлінням і сенсорний

привабливими характеристиками. З протилежного боку і також поза видимістю розташовується значущий для дитини дорослий. Другий дорослий привертає увагу дитини і емоційно виразно каже «Поглянь». На іграшку дорослий вказує а) поглядом, б) поворотом свого обличчя та поглядом, в) поглядом і вказівним жестом, г) дистанційно включає іграшку. Після того, як дитина звернула увагу на іграшку за 5 секунд іграшка вимикається.

4. Посмішка у відповідь. Утримавши уваги дитини дорослий посміхається їй та намагається викликати у відповідь посмішку а) мімікою, б) звуками, в) дотиками

При проведенні методики фокус уваги спостерігача направлений на здатності дитини простежити за поглядом іншої людини без додаткових вказуючих жестів; спонтанне переміщення погляду з предмету на людину і назад без очевидних інших цілей, окрім наміру поділитися власним інтересом; зміна виразу обличчя дитини у відповідь на посмішку або ігрову дію дорослого, навмисне приміщення дитиною предмету туди, де його побачить інша особа, без явної мети здобуття допомоги.

Виявлені форми поведінки фіксуються в процесі спостереження, після кодуються відповідною кількістю балів, відповідно до протоколу обробки результатів. Після чого робиться підрахунок сумарної кількості балів і оцінка вираженості ознак порушення висхідної і низхідної спільної уваги у випробовуваного.

«ЧАРІВНА ПІСОЧНА КРАЇНА» РОЗВИВАЛЬНА ПРОГРАМА З ВИКОРИСТАННЯМ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІСОЧНИЦІ

«ВОЛШЕБНАЯ ПЕСОЧНАЯ СТРАНА» РАЗВИВАЮЩАЯ ПРОГРАММА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПЕСОЧНИЦЫ

«MAGIC SAND COUNTRY» DEVELOPING PROGRAMS USING THE PEDAGOGICAL SANDBOX

© Зарудська Т. А., м. Полтава

Метою розвивальної програми «Чарівна Пісочна країна» є надання можливості дитині бути вільною у проявах своєї індивідуальності, розвивати емпатійні здібності, сприяти забезпеченню повноцінного розвитку життєво компетентної, впевненої у своїх силах, цілеспрямованої особистості, інтеграція особистості в соціум.

Програма створена на основі методики пісочної терапії Т. Д. Зінкевич-Євстигнеевої та Т. М. Грабенко і філософських казках та оповіданнях М.А. Андріанова. Рекомендується для використання психологами, вихователями та вчителями початкової школи, які ознайомлені з принципами методики пісочної терапії.

Основні завдання програми:

- Стимулювати пізнавальну активність дитини, формувати навички самоконтролю.